

Fatima Hadžić

MUZIČKE INSTITUCIJE U SARAJEVU (1918–1941):
OBLASNA MUZIČKA ŠKOLA I SARAJEVSKA FILHARMONIJA

Seriya Muzikološke studije br.1

Broj izdanja: 1.

Izdavač:

Muzička akademija Univerziteta u Sarajevu
Institut za muzikologiju
Josipa Stadlera 1/2, 71000 Sarajevo
Bosna i Hercegovina

Za izdavača:

Dr. Jasmina Talam

Recenzenti:

Dr. Lana Pačuka, Muzička akademija Univerziteta u Sarajevu
Dr. Lada Duraković, Muzička akademija u Puli, Sveučilište Jurja Dobrile u Puli
Dr. Enes S. Omerović, Univerzitet u Sarajevu – Institut za historiju

Lektor:

Dr. Mirela Omerović

Prijevod sažetka/summary:

Mr. Milica Babić

Dizajn naslovnice:

Dejan Slavuljica

Fotografija naslovnice:

Edin Baltić

DTP:

Studio Blicdruk, Sarajevo

Štampa:

Blicdruk, Sarajevo

Za štampu:

Muhamed Hrvlović

Tiraž:

100

CIP - Katalogizacija u publikaciji

Nacionalna i univerzitetska biblioteka Bosne i Hercegovine, Sarajevo

373.54:78](497.6 Sarajevo)"1918/1941"(091)

785.11(497.6 Sarajevo)"1918/1941"(091)

HADŽIĆ, Fatima

Muzičke institucije u Sarajevu : (1918-1941) : oblasna muzička škola i sarajevska filharmonija / Fatima Hadžić ; [prijevod sažetka Milica Babić]. - 1. izd. - Sarajevo : Muzička akademija, Institut za muzikologiju, 2018. - 325 str. : fotogr. ; 24 cm. - (Seriya Muzikološke studije ; knj. 1)

Na dnu nasl. str.: Univerzitetetsko izdanje. - Bibliografija: str. 279-300. - Bibliografija i bilješke uz tekst. - Summary. - Registar.

ISBN 978-9958-689-21-5

COBISS.BH-ID 26021894

Odlukom Senata Univerziteta u Sarajevu broj: 01-899-9/18 od 18.07.2018. ova publikacija je dobila univerzitetsku saglasnost.

UNIVERZITET U SARAJEVU
MUZIČKA AKADEMIJA

Fatima Hadžić

MUZIČKE INSTITUCIJE U SARAJEVU (1918–1941):
OBLASNA MUZIČKA ŠKOLA I SARAJEVSKA FILHARMONIJA

UNIVERZITETSKO IZDANJE
SARAJEVO, 2018.

Mojim roditeljima Almiri i Seadu

SADRŽAJ

ZAHVALA	11
1. UVOD: METODOLOŠKE POSTAVKE	13
1.1. Definiranje pojma “muzička institucija”	14
1.2. Ciljevi, zadaci i metode istraživanja	16
1.3. Izvori i literatura	18
2. DRUŠTVENO-POLITIČKE I KULTURNE PRILIKE U BOSNI I HERCEGOVINI I SARAJEVU (1918–1941)	21
2.1. Političko-administrativni položaj Bosne i Hercegovine	21
2.2. Društveno-ekonomske prilike u Bosni i Hercegovini i Kraljevini SHS/Jugoslaviji	26
2.3. Utjecaj državne kulturne politike na kulturne prilike u Bosni i Hercegovini	27
2.4. Društveni položaj kulturnih radnika i institucija	29
3. INSTITUCIONALNI RAZVOJ MUZIČKOG ŽIVOTA U SARAJEVU	33
3.1. Izvođačka djelatnost	37
3.1.1. Vojni orkestri	38
3.1.2. Muzički repertoar Narodnog pozorišta	41
3.1.3. Amaterska muzička društva	51
3.1.3.1. Srpska društva	59
3.1.3.2. Hrvatska društva	61
3.1.3.3. Jevrejska društva	65
3.1.3.4. Muslimanska društva	67
3.1.3.5. Radnička društva	74
3.2. Pedagoška djelatnost	79
3.2.1. Nastava muzike u općim školama	80
3.2.2. Muzičke škole	92

3.3. Kompozitorska djelatnost	95
3.3.1. “Pripremna generacija” kompozitora	96
3.3.1.1. František Matějovský	98
3.3.1.2. Albert Suzin	100
3.3.1.3. Josip Majer	102
3.3.1.4. Alfred Pordes	104
3.3.2. Prva generacija kompozitora	105
3.3.2.1. Beluš Jungić	106
3.3.2.2. Ivan Demeter	109
3.3.3. Društveni kontekst kompozitorske djelatnosti	110
4. OBLASNA MUZIČKA ŠKOLA	115
4.1. Unutrašnja organizacija i pravni status	116
4.2. Nastava i materijalni resursi	123
4.3. Učenici	130
4.3.1. Koncertna djelatnost	133
4.4. Nastavnici	135
4.4.1. Bogdan Milanković	136
4.4.2. Ljubomir Bajac	139
4.4.3. Klemens Menšik	141
4.4.4. Franjo Topić	143
4.4.5. Ostali nastavnici	144
4.4.6. Materijalni i pravni položaj nastavnika	150
4.5. Filharmonijsko udruženje Oblasne muzičke škole	151
5. SARAJEVSKA FILHARMONIJA	157
5.1. Osnivanje i unutrašnja organizacija	157
5.2. Članstvo	160
5.3. Orkestar Sarajevske filharmonije	162
5.4. Materijalni resursi	163
5.5. Koncertna djelatnost i dirigenti	168

5.5.1. Alexandr Lukinič	170
5.5.2. Eduard Křenek	171
5.5.3. Max Unger	173
5.5.4. Oskar Danon	174
5.5.5. Josef A. Rožďalovski	176
5.6. Početni zamah: četiri uspješne koncertne sezone	178
5.6.1. Prva koncertna sezona 1923/1924.	180
5.6.2. Druga koncertna sezona 1924/1925.	183
5.6.3. Treća koncertna sezona 1925/1926.	185
5.6.4. Četvrta koncertna sezona 1926/1927.	186
5.7. Prva kriza i reorganizacija (1927/1928–1931/1932)	188
5.8. Druga kriza i opadanje kvalitete (1932/1933–1940/1941)	197
5.9. <i>Collegium artisticum</i> – sekcija Sarajevske filharmonije	204
6. ZAKLJUČNA RAZMATRANJA	213
7. PRILOZI	219
7.1. Učenici Oblasne muzičke škole	219
7.2. Koncerti učenika Oblasne muzičke škole (1929–1941)	224
7.3. Koncerti u organizaciji Filharmoničkog društva Oblasne muzičke škole	242
7.4. Koncerti u organizaciji Sarajevske filharmonije	246
8. IZVORI I LITERATURA	279
9. IZVORI FOTOGRAFIJA	299
10. SKRAĆENICE	301
11. SUMMARY	303
12. INDEKS IMENA	309

